

Uoffisiell norsk oversettelse av

vannkraft-relevante deler av EU-kommisjonens nye veiledning

Versjon 22. desember 2022

(COMMISSION NOTICE on the interpretation and implementation of certain legal provisions of the EU Taxonomy Climate Delegated Act establishing technical screening criteria for economic activities that contribute substantially to climate change mitigation or climate change adaptation and do no significant harm to other environmental objective).ⁱ

Forklaringer og forbehold:

Dette er en uoffisiell oversettelse av punktene 54 – 58 i dokumentet. Ved tvil refereres det til den engelske originalteksten som det er lenket til nederst. (Offisiell oversettelse til alle EU-språk vil foreligge i 2023).

Forklaring om vanndirektivets artikler vs. vannforskriftens paragrafer:

- Vanndirektivets artikkel 4(3) tilsvarer vannforskriftens § 5 om sterkt modifiserte vannforekomster.
- Vanndirektivets artikkel 4(5) tilsvarer vannforskriftens § 10 om mindre strenge miljømål.

Spørsmål 54: I kriteriene for at vannkraft ikke skal føre til betydelig skade for bærekraftig bruk og beskyttelse av vannressurser, hva betyr "der det er relevant" i praksis, og hvem vurderer hvilke tiltak som er relevante?

Svar fra EU-kommisjonen: Kriteriene for at vannkraft ikke skal føre til betydelig skade lister opp alle mulige (typer) avbøtende tiltak som må vurderes i alle enkeltsaker. Gjennomføringen av kriteriene vil variere fra sak til sak. Hensikten er å oppnå balanse: på den ene siden å beskytte økosystemer og vannforekoster, og på den andre siden å unngå overdreven administrativ byrde på vannkraftprodusentene. I hvert enkelt tilfelle må det gjøres en individuell analyse basert på listen over alle tiltak, for å indentifisere hvilke tiltak som er passende. Bare tiltak som er relevante for de økologiske forholdene i det aktuelle prosjektet skal gjennomføres.

Relevansen av spesifikke kriterier for at vannkraft ikke skal føre til betydelig skade, og avbøtende tiltak som er angitt som del av dette, vil avhenge av en sak til sak vurdering knyttet til gjennomførbarhet og relevans, sett i videre hydromorfologisk sammenheng, herunder bruk av økologisk tilpasset vannføring og kravet om å oppnå og opprettholde god økologisk tilstand, eller godt økologisk potensial der det gjelder, i de aktuelle vannforekomstene. Referansetilstanden for god tilstand eller godt potensial i vannforekomster vil variere i ulike økoregioner (angitt i vanndirektivets vedlegg XI), og disse tilstandene er relevante for å fastslå de nødvendige og relevante avbøtende tiltakene med sikte på å nå disse målene.

Spørsmål 55: Hva menes med "avbøtende tiltak" i pkt 3.5 i kriteriene for at vannkraft ikke skal føre til betydelig skade for bærekraftig bruk og beskyttelse av vannressurser? Hvilke eksempler på slike tiltak kan gis?

Svar fra EU-kommisjonen: Avbøtende tiltak er tiltak som gjenoppretter kontinuiteten i samme vannregion i et omfang som kompenserer avbrytelsene av kontinuitet og tilhørende effekter forårsaket av vannkraft som påberoper seg å oppfylle kriteriene, for eksempel fjerning av demninger eller andre hindringer andre steder i vannregionen. Miljønyttene oppnådd gjennom de avbøtende tiltakene står i forhold til omfanget av effekter. Relevansen av slike avbøtende tiltak er ikke nærmere angitt, da de krever en sak til sak vurdering knyttet til gjennomførbarhet og relevans.

Spørsmål 56: Er det et absolutt krav om at vannkraftproduksjon skal muliggjøre oppnåelse av målene om god tilstand eller godt potensial, for både ny og eksisterende vannkraftproduksjon, for å oppfylle kriteriene for at vannkraft ikke skal føre til betydelig skade?

Svar fra EU-kommisjonen: Det er et absolutt krav å iverksette alle tekniske og økologisk relevante tiltak med sikte på å oppnå god tilstand eller godt potensial i vannforekomstene, i tråd med definisjonene i vanddirektivet. For både ny og gammel vannkraftproduksjon sier taksonomiens kriterier om å ikke føre til betydelig skade for bærekraftig bruk og beskyttelse av vannressurser at: *"I samsvar med vanddirektivet (2000/60/EC) og særlig artikkel 4 og 11 i dette direktivet, har alle teknisk gjennomførbare og økologisk relevante avbøtende tiltak blitt gjennomført for å redusere uønskede virkninger på vann, og på beskyttede naturtyper og arter som er direkte avhengige av vann" og "Effektiviteten til disse tiltakene overvåkes i henhold til konsesjonen eller tillatelsen som fastsetter vilkårene for å oppnå god tilstand eller godt potensial i den berørte vannforekomsten."*

I tillegg angis det for ny vannkraft at *"Anlegget ikke permanent hindrer oppnåelse av god tilstand eller godt potensial i noen av vannforekomstene i samme vannregion."*

Spørsmål 57: Den delegerte rettsakten krever at vannkraften driftes i samsvar med en konsesjon eller tillatelse som tar sikte på å oppnå god tilstand eller godt potensial for den berørte vannforekomsten. Betyr dette at:

- Det er et absolutt krav om at all vannkraftproduksjon krever tillatelse/konsesjon?
- Alle konsesjoner/tillatelser skal forholde seg til miljømålene for de berørte vannforekomstene, og at kriteriene om å ikke føre til betydelig skade krever forhold som tar sikte på å oppnå god tilstand eller potensial for den berørte vannforekomsten?

Svar fra EU-kommisjonen: All vannkraftproduksjon krever en tillatelse/konsesjon med sikte på å oppnå god tilstand eller godt potensial i vannforekomstene, i tråd med definisjonene i vanddirektivet. I tillegg er det angitt i pkt 2.3 i kriteriene for at vannkraft ikke skal føre til betydelig skade at: *"Effektiviteten til disse tiltakene overvåkes i henhold til konsesjonen eller tillatelsen som fastsetter vilkårene for å oppnå god tilstand eller godt potensial i den berørte vannforekomsten."*

Spørsmål 58: Kan vannkraftproduksjon som fører til anvendelse av vanndirektivets artikkel 4(5) (mindre strenge mål) anses å oppfylle kriteriene om å ikke føre til betydelig skade?

Svar fra EU-kommisjonen: I prinsippet ville en vannforekomst som er berørt av et vannkraftverk blitt utpekt som en *sterkt modifisert vannforekomst* i henhold til vanddirektivets artikkel 4(3). Det innebærer at det strekker seg mot å nå godt økologisk potensial, i stedet for god tilstand. Ifølge vanddirektivet vil unntak etter artikkel 4(5) WFD kunne benyttes dersom en vannforekomst påvirkes av vannkraft og det vil være uforholdsmessig kostnadskrevende eller teknisk umulig å nå godt potensial. Skulle et slikt anlegg likevel bestemme seg for å iverksette alle teknisk gjennomførbare og økologisk relevante avbøtende tiltak for å nå godt økologisk potensial, og gjennom konsesjon/tillatelse bli pålagt å overvåke og kontrollere de økologisk relevante tiltakene, kan det likevel oppfylle kriteriene om å ikke føre til betydelig skade.

Dette vil imidlertid innebære at vannforekomsten vil sikte mot å oppnå god tilstand eller godt potensial, og derfor bør unntaket i henhold til vanddirektivets artikkel 4(5) revurderes ved neste oppdatering av den aktuelle regionale vannforvaltningsplanen. En vannforekomst som i motsatt fall vil videreføre mindre strenge miljømål under vanddirektivets artikkel 4(5), uten å iverksette nødvendige tiltak (økologisk og teknisk relevante) på vei mot godt potensial, vil ikke oppfylle kriteriene om å ikke føre til betydelig skade.

[DRAFT COMMISSION NOTICE on the interpretation and implementation of certain legal provisions of the EU \(europa.eu\)](#)